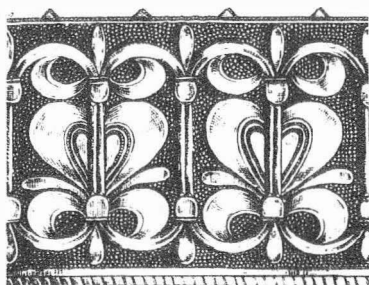

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1961

BRNO 1962

bildete ein 4 Meter breiter und 220cm tiefer Graben mit der südlichen /äusseren/ Mauer, die niedriger als die Nordwand ist und ein Wall, von dem es bloss möglich war, das von Steinen gefestigte Fundament festzustellen. Im Verlaufe der Věteřov Mařarovce Besiedlung kam es aus unbekanntem Gründen zu einer Verschüttung des Grabens und einer Abtragung des Walles, sodass sich die Niederlassung auch auf diesen erweiterte. Die Besiedlung, die gleichzeitig mit der Errichtung und Zeitdauer der Fortifikation wäre, konnten wir nicht feststellen, da die Fläche rund um sie nicht besiedelt war und der Kern der Niederlassung durch einen Steinbruch zerstört wurde. Das Material der Aufschüttungs- und Schuttschichten, welche direkt auf einer äneolithischen Kulturschicht oder in dem Graben liegen, hat die gleiche Zusammensetzung mit Funden aus der oberen, sie überdeckenden Ansiedlung. Wir stellen allerdings in ihr vereinzelt Formen mit Elementen der beginnenden Hügelgräberkultur fest.

Die untere äneolithische Ansiedlung gehört dem Typus Bošáca der Kultur mit kannelierter Keramik an. Die Grabung im Jahre 1961 bereicherte die unikale Keramiksammlung, in der vorhergehenden Etappe gewonnen, durch ein zweihenkeliges Gefäss. Von weiteren Funden wäre vor allem die aus graugrünem hiesigen Gestein geschnitzte, stark schematisierte Frauengestalt zu erwähnen.

Pohřebiště zvoncovitých pohárů v Pustiměřských Prusích u Vyškova.

Karel Ludikovský

Tab. 18.

Při úpravě terénu buldozerem pro hospodářské stavby místního JZD bylo narušeno v Pustiměřích /Prusích/ u Vyškova pravěké pohřebiště. Rozkládalo se na mírném návrší, které se sklání západním směrem ke vsi a je podloženo sprašovými návěžemi s poměrně mocnou vrstvou černozemí a ornice. Nálezště je odděleno pouze silnicí a úzkým pruhem země od místní cihelny, známé již dříve hroby z doby bronzové, slovanské a p. l/. Je tedy třeba uvažovat o přímé souvislosti všech kulturně shodných nálezů.

Odkryvem v r. 1961 byly mimo hroby s kulturou zvoncovitých pohárů zjištěny i hroby halštatské a ojedinělý hrob slovanský. Celkem bylo zachráněno 12 hrobů uložených /alespoň z části/ v pravidelných řadách. Podle údajů řidiče buldozeru byl nejméně stejný počet hrobů zničen. Ze zachráněných hrobů: Hr.1 /zvon.poháry, žárový; 4 nádoby/.-Hr.2 /Zvon.poháry, kostrový, orientace S-J; džbánky a mísa/.-Hr.3 /zvon.poháry, kostrový, rozrušen; 2/?/ nádoby/.- Hr.4 /zvon.poháry, kostrový, JV-SZ; kamen.nátepní destička, zvíř.kosti, 2 džbánky a mísa/.-Hr.5 /zvon.poháry, rozrušen, žár?, 1 džbánky a 1 mísa/.-Hr.6. /halštatský žárový v oválné jámě SZ-JV; 4 nádoby/.- Hr.7 /zvon. poháry, kostrový, J-S, 2 džbánky a 1 mísa/.-Hr.8 /zvon.poháry, kostrový, JZ-SV, 20 knoflíků s "V" vrtáním, 2 džbánky a 2 mísy/.- Hr.9 /halštatský žár.hrob v kamen.obložení, 13 nádob/.-Hr.10 /zvon.poháry, kostrov., J-S; 3 džbánky a 1 mísa/.-Hr.11/slovan.kostr.V-Z;nádoby a provrt.kost/.

Z celkového počtu zachráněných hrobů náleží lidu s kulturou zvoncovitých

pohárů 8 /hr.1-5,7,8,10/, hal.období 2 /hr.6,9/a slovanskému 1 /hr.11/. Z hr. 12 zachránil J.Křivánek pouze miskou, z četných dalších hrobů jsou zachovány pouze střepy. O ohlášení nálezů AÚ ČSAV v Brně se zasloužili J.Peška a R.Skopal, kteří se též v nemalé míře podíleli na záchraně ohrožených hrobových celků.

P o z n á m k y:

1/ Nálezové zprávy AÚ Brno č.j.1080/51; 1356/46; 882/49; 935/61; 947/45; 873/49; 1090/46; Pravěk I, 1903, 64; ČMM V, 1905, 103; Pravěk IV, 1908, 46-47; I.L.Červinka, Slované na Moravě a říše Velkomoravská, Brno 1928, 156; J.Skutil, Pravěká sídliště, pohřebiště a nálezy na Vyškovsku, Vyškov 1936, 33.

Gräberfeld aus der Zeit der Glockenbecherkultur in Pustiměřské Prusy bei Vyškov. Bei Terrainherrichtungen für landwirtschaftliche LPG-Bauten in Pustiměřské Prusy bei Vyškov wurde ein urzeitliches Gräberfeld angeschnitten. Es erstreckt sich auf einer sanften Anhöhe, die sich in westlicher Richtung neigt und aus Lössanwehungen mit einer verhältnismässig mächtigen Schwarzerdenschichte und Ackerboden gebildet ist. Eine Strasse, trennt den Fundort von der hiesigen Ziegelei, die bereits schon früher durch Gräber aus der Bronzezeit u. ä. bekannt ist; man muss daher über einen direkten Zusammenhang der kulturell übereinstimmenden Funde erwägen.

Durch die Abdeckung im Jahre 1961 wurden ausser Gräbern mit Glockenbecherkeramik auch hallstattzeitliche und ein vereinzelt slawisches Grab freigelegt. Insgesamt konnten 12 Gräber, zum Teile in regelmässigen Reihen, festgestellt werden. Nach Angaben des Buldozzeristen wurde mindestens die gleiche Gräberanzahl gänzlich vernichtet.

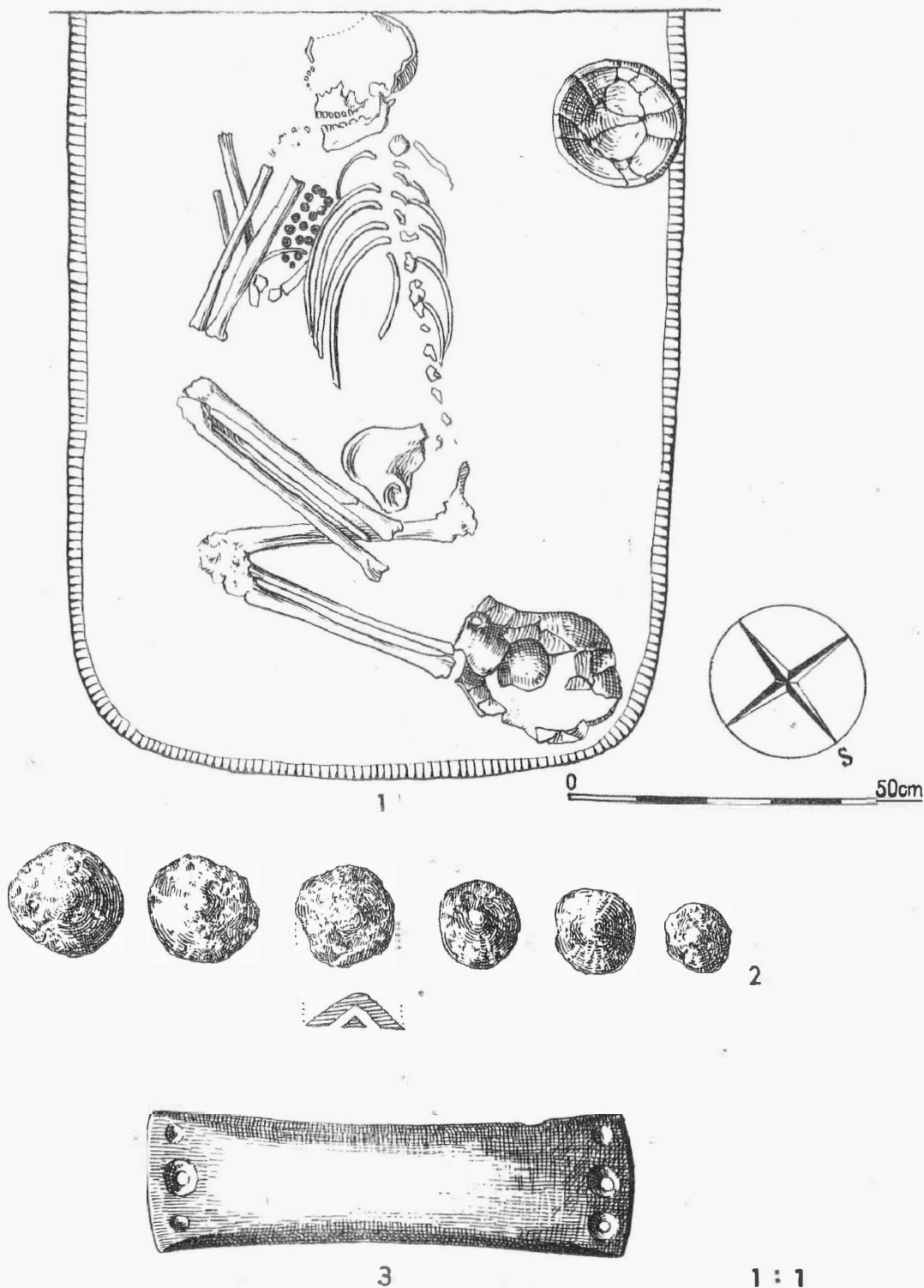
Von den abgedeckten Gräbern gehören Gr. 1-5, 7, 8, 10 /8 Gräber/ der Glockenbecherkultur an Gr. 6, 9 /2 Gräber/ fallen in die Hallstattzeit und Gr. 11 /1 Grab/ ist ein slawisches. Aus Grab Nr.12 konnte nur eine Schlüssel geborgen werden, aus den anderen angeschnittenen Gräbern bloss Scherben.

Mit diesen Funden reiht sich das Gräberfeld in Pustiměřské Prusy zu den grössten Gräberfeldern der Glockenbecherkultur in Mähren. Eine nähere Bewertung des Fundortes wird erst nach der Reinigung und Restaurierung der Funde möglich sein.

Paběrky z pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů u Želešic.

Ivan Peškař

Ve východní části katastru obce Želešic, okr. Brno-venkov, se jižně od říčky Bobravy zvedá svah táhlého návrší, na němž bylo ve dvacátých létech zjištěno pohřebiště s kostrovými a žárovými hroby kultury zvoncovitých pohárů.^{1/} Při prohlídce malého písečníku v blízkosti rozhraní s modřickým katastrem západně od silnice z Brna do Mikulova jsem našel v jemné humusovité vrstvě, vyhrabané ze zvířecí nory, dva střepy ze zdobených zvoncovitých pohárů načervenalé barvy, kte-

Tab. 18. Pustiměřské Prusy, okr. Vyškov. 1 Kostrový hrob zvoncovitých pohárů č. 8.-2 Ukázka parohových knoflíků s - V - vrtáním z hrobu č. 8. 3 Nátepní destička z pískovce z hrobu č. 4. - 1 Skelettgrab der Glockenbecherkultur Nr. 8.- 2 Auswahl an Geweihknöpfen mit - V - Durchbohrung aus dem Grabe Nr.8. 3 Armschutzplättchen aus Sandstein aus dem Grab Nr.4.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1961.

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.
- Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Poulík.
- Redaktoři : PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
- Překlady: prom.hist R. Tichý a E. Tichá.
- Kresby: B. Ludíková.
- Na titulní stránce: Rozvinutý ornament stříbrného gombíku z hrobu 11
od 7. kostela.
- Vydáno jako rukopis - 350 kusů - neprodejné.